

KIRJASTOMIEHEN KIITOKSET

Monitoimitalojen ja -tilojen työntekijöiden verkostotapaaminen, 23.–24.1.2019 Oulu.

Junan ikkunan takana vilisee häikäisevän kaunis talvimaisema. Auringonpaisteessa ja puuterilumessa kylpevä Oulu on jäämässä taakse ja paluu etelään edessä.

Pohjoisen pääkaupunki tarjosi kaksi päivää upeat puitteet verkostotapaamisellemme. Jopa se luihin ja ytimiin tunkenut 30:n asteen pakkanen tuntui korostavan matkan erityislaatuisuutta.

Omalta osaltani erityiseksi matkan teki myös etuoikeutettu asemani. Pääsin ainoana “ulkopuolisena” mukaan yli 30-henkiseen nuorisotyöntekijöiden joukkoon kartoittamaan monitoimitalojen nykytilaa ja tulevaisuutta. Kirjastolaisena sain aitiopaikan kahdessakin mielessä. Yhtäältä sain todella kattavasti kuulla nuoriso-ohjaajien arjesta moniammatillisissa ympäristöissä. Ymmärrys ja arvostus vaativaa työtä kohtaan alkoi hahmottua aivan uudella tavalla. Toisaalta pääsin itse kertomaan nuorisotyöntekijöille oman viiteryhmäni, kirjastojen, näkökulmaa.

Eri sidosryhmien kohtaaminen on aina hedelmällistä. Mutta nyt tapaamisemme antia tekee mieli korostaa, sillä lähtötilanteeni oli hieman poikkeuksellinen. Edustamani monitoimitalo Turun Yli-Maariassa oli avattu vain paria viikkoa aiemmin. Kokemusta monitoimitalojen toiminnasta oli taskussa kymmenkunta päivää, eli ei juuri mitään. Mielessä pyöri lähinnä haaveita ja täsmentymättömiä visioita siitä, mitä kirjastojen asema monitoimitaloissa voisi parhaimmillaan olla. Parin viikon kokemus avaamiskiiireiden täyttämässä työympäristössä oli heitellyt tunnetiloja unelmahötön ja kokovartalopaniikin välimaastossa.

Ajatukset olivat olleet siinä määrin käytännön järjestelyissä, ettei vielä ollut ehtinyt saada kokonaiskuvaa siitä, mitä työ monitoimitalossa oikeasti tarkoittaisi. Pidän kohtalon sanelemana onnenpotkuna, että tempauduin juuri tähän joukkoon ja juuri nyt. Empaattisten ja sympaattisten nuorisotyöntekijöiden hellässä huomassa sain nyt ratkaisevan alkutönäisyn tielle, jolle olin alitajuisesti alkanut jo muutenkin haluta. Mutta ilman mainittua tönäisyyttä olisin hyvinkin saattanut lähteä harhapoluille yrittäessäni miellyttää joka ikistä sidosryhmää, lopulta uuvuttaen itseni sirpaleiseen säheltämiseen vailla syvempää ideaa. Vaikka kirjasto onkin tarkoitettu ihan kaikille käyttäjille, haluan nuorisotyön hengen kulkevan nyt olennaisena osana myös minun toimenkuvaani.

Edellä mainitun ahaa-elämyksen koin jälkimmäisen päivämme aamuna. Onkin paikallaan kerrata torstaiaamua edeltäneet tapahtumat hyvänä muistutuksena siitä, miksi eri sidosryhmien on tavattava - myös perusarjen ulkopuolella. Tuossa vaiheessa takanamme oli edellisen päivän esittelyt eri kaupunkien monitoimitaloista, vierailu sielukkaassa Hiukkavaarassa, tunnelmallinen

illallisemme sekä rönsyilevät jälkiturinat illan päätteeksi. Hyvin nukutun yön jälkeen aamiaispöydässäni esitettiin kysymys, olenko yksinäisenä kirjaston edustajana saanut tapaamisestamme mitään irti? Vastasin laveasti oikeita sanoja etsien. Ja lopulta, vain puoli tuntia myöhemmin, matkatessamme bussilla kohti Ritaharjun monitoimitaloa, oivalsin jotain merkittävää.

Sain kahden päivän aikana nähdä ja kuulla monia hyvinkin erilaisia kuvauksia kirjastojen roolista eri puolilla maamme monitoimitaloja. Kaikista löytyi hyviä ja huonoja puolia. Löytyi asioita, jotka tukivat aiempia visioitani, mutta myös asioita, jotka terveesti kyseenalaistivat joitain odotuksiani. Niin tai näin, mitä tahansa arki ja tulevaisuus tuovatkaan tullessaan, alkavat työnkuvani syvimmät arvot hahmottua - ainakin kaksi niistä. Ensinnäkin haluan olla Yli-Maarian lasten ja nuorten elämässä yksi luotettava ja läsnä oleva aikuinen lisää. Paino vahvasti sanaparilla: "läsnä oleva". Tässä koenkin jo nyt parina alkuvuonna onnistuneeni. Kirjastostamme on lyhyessä ajassa tullut luonteva osa välittömässä naapurissa olevaa nuorisotilaa. Minä viihdyn työssäni ja lapset sekä nuoret viihtyvät kirjastossamme. Minulla on, ja on oltava jatkossakin, aikaa *kohdata* lapset ja nuoret aidosti.

Toinen arvo on ymmärrys siitä, etten enää ole töissä "vain" kirjastossa, vaan ennen kaikkea monitoimitalossa. Oulun hienot esimerkit osoittivat, kuinka upeita asioita laajasti ja syvästi ymmärretty yhteisöllisyys saa aikaan. Monitoimitalojen tilaratkaisut voivat olla moninaiset, mutta yhdessä tekemisen ja kokemisen tiellä seiniä ei ole. Tosin Oulussa meininki näytti jopa niin auvoiselta, että välillä epäilimme monitoimitaloissa pyörineen vain varta vasten palkattuja lapsinäyttelijöitä. Vaan aitoa se taisi olla. Kaikesta huokui levollisuus, rauhallisuus ja yhteinen sävel siitä, että kaikki työntekijät tukivat paitsi nuoria, myös toisiaan.

Oulusta lähtiessämme bussikuljettajamme komensi meitä viemään "edes kymmenen pakkasastetta mukaan etelään". Turun mukavan kirpeässä illassa kotiin kävellessäni voin todeta, että näin kävi. Sen lisäksi mukana tuli paljon muutakin. Tuliaisena tuli oman työn kutsumuksellisuuden vahvistuminen, sekä aivan uusi verkosto täynnä ihanaakin ihanampia ihmisiä.

Kiitos, Oulu! Kiitos, ystävät!

Harri Carlson
erikoiskirjastovirkailija
Yli-Maarian kirjasto
Monitoimitalo